

Спікер: **Ірина Глопіна**

**Підводні камені
роботи з
єдинниками і на
загальній системі**

Основні нюанси ми обговорювали з вами на попередніх модулях

Але! Є те чим я би хотіла ще поділитись саме з цим пакетом.

- Документи для укладання договору
- Готівкові розрахунки ФОП
- Прощення кредиторської заборгованості підприємця
- Операції з продажу нерухомості ФОП
- В якому випадку власні кошти внесен рахуються доходом ФОП
- Літні кафе. Нюанси

Документи для укладання договору

Є 4 основні документи, які можуть знадобитися для укладення договору:

- свідоцтво про реєстрацію;
- свідоцтво платника єдиного податку;
- свідоцтво платника ПДВ;
- виписка про реквізити рахунку.

Перші 3 документи - можна взяти онлайн.

На сьогоднішній день багато юридичних осіб співпрацюють з фізичними особами — підприємцями на підставі довгострокових договорів про надання послуг або підряду.

Така практика дуже поширена в сфері ІТ.

На жаль, існують непоодинокі випадки, коли контролюючі органи такі правовідносини визнають трудовими, що тягне за собою зобов'язання сплатити податок на доходи фізичних осіб та єдиний соціальний внесок.

Кожний спосіб повинен включати в себе правильне оформлення як первинних бухгалтерських документів, так і інших документів, які підтверджують факт виконання робіт на підставі зазначених договорів

- звіти про виконані роботи,
- письмові консультації тощо

В таких договорах слід звернути увагу на наступні положення:

1. Оплата за договором. Бажано, щоб оплата не здійснювалась щомісяця, а наприклад, раз на квартал або за певні етапи виконаної роботи.

Таким чином, оплату не можна буде прирівняти до заробітної плати;

2. Виробничі засоби. Доцільно передбачити виконання замовлення виконавцем за рахунок власних засобів виробництва,

Наприклад, ФОП повинен мати своє програмне забезпечення для виконання замовлення;

3. Співвиконавці. В договорі може бути передбачено право виконавця залучати до роботи співвиконавців за власний рахунок;

4. Підтвердні документи.

Виконання замовлення повинно підтверджуватись підписаними актами про виконання робіт. В залежності від виду робіт можливо додати до акту й інші підтвердні документи. Прорахунки вартості послуг, ТЗ...

Якщо роботи виконуються на території замовника, з ФОП можна укласти договір оренди робочого місця або частини загальної площі офісу.

В такому разі потрібно звернути увагу на вартість оренди — орендна плата повинна бути близькою до ринкової, інакше є ризик визнання даного договору фіктивним.

Більш безпечним варіантом є оренда виконавцем робочого місця або частини офісу в сторонній компанії, яка не є замовником.

На практиці оформлення таких правовідносин необхідно врахувати багато нюансів, які є індивідуальними для кожного випадку все одно. Це основні

Готівкові розрахунки ФОП

1. **Порядок оприбуткування** прописаний у «касовому» Положенні НБУ від 29.12.2017 р. № 148.

Для ФОП (загальна система, єдиний податок) оприбуткувати готівку — це означає записати її в день отримання в Книгу обліку доходів.

Причому діємо за правилами ведення Книг — запис вносимо **підсумком за день**.

що з 01.01.21 р

2. Книги ФОП скасовуються — з 01.01.2021 р.

Із цієї дати оприбуткуванням, імовірно, вважатиметься запис у замінниках Книг. Для єдиноподатників — щомісячний запис доходу в довільному обліковому регістрі.

Додаткових вимог на зразок обов'язкового оформлення розрахункових документів НБУ висувати, судячи з усього, не збирається.

3. «Ти штраф бачиш? А він є».

«5-кратний» штраф за *Указом № 436/95* скасували ще в 2019 році. Але ніхто не скасував **адмінштраф** за *ст. 163-15 КпАП* (від 1700 до 3400 грн, у разі повторного притягнення — ще більше).

А суди нормально дивляться на його застосування податківцями, в тому числі до ФОП, за **неоприбуткування / неповне або несвоєчасне оприбуткування** готівки.

4. Головне — пережити 2 місяці.

Благо за цим адмінштрафом короткий строк давності — 2 місяці з дня оприбуткування готівки.

Після — притягнути не можна, а якщо притягнули — легко відбити штраф через суд.

Та й впіймати ФОП на цьому порушенні досить складно (якщо немає доказів отримання готівки).

5. Розрахункові документи на отримання готівки (товарні чеки / квитанції) **для цілей оприбуткування** оформляти не вимагається починаючи з **15.02.2019 р. (актуально для тих, хто працює без РРО/ПРРО/КОРО/РК).**

Ця проблема може «вилізти» в 2021 році зі скасуванням Книг, але вже в іншому контексті — податковому.

Не виключаю, що податківці захочуть бачити первинку, яка підтверджує готівкові доходи (не дуже позитивні бачення вже бачимо від ДПСУ).

«Приємності» ФОП-статусу

1. **Не потрібно розробляти свій порядок оприбуткування готівки.** Це не для ФОП. Пункт 12 «касового» Положення № 148 вимагає цього тільки від підприємств/установ.
2. **У ФОП немає ліміту залишку готівки в касі.** Відповідно немає потреби здавати отриману готівку в банк. А якщо вона все-таки здається, потрібно бути уважними в призначенні платежу.

Зазначу, що це саме готівкова виручка за такий-то період (що, у свою чергу, повинно відповідати записам про готівкові надходження **за цей** період у Книзі, інакше така виручка відправиться в дохід).

- Раніше невраховані в Книзі кошти податківці, як і раніше, вимагають (від єдиноподатників) включати до доходу.
- При використанні «обхідного маневру» у вигляді отримання короткострокової поворотної фіндопомоги (не включається до доходу) краще, щоб кошти на рахунок ФОП перераховував позикодавець.

1. **ФОП не застосовує касову книгу.**

Крім того, ФОП не повинні використовувати прибуткові і видаткові касові ордери (ПКО і ВКО) — це обов'язок юросіб.

Тому податківці часто **не визнають** як належний доказ сплати готівкових коштів на користь ФОП отримані від них квитанції ПКО..

2. **Договір про повну індивідуальну матеріальну відповідальність.**

- Якщо з готівкою працює найманий співробітник ФОП, то варто укласти з ним **договір про повну матеріальну відповідальність.**
- Якщо підприємець готівкою займається сам, то такий договір не потрібен.

3. ФОП не видає собі кошти під звіт.

Це стосується як загальносистемника, так і єдиноподатника.

Відповідно сам собі авансовий звіт не надає (у тому числі за отриманою за карткою «ключ до рахунку» готівкою).

Але своїм працівникам ФОП цілком може видавати кошти під звіт і вимагати авансовий звіт.

ПФД видача та повернення

Зверніть увагу! З 4 січня 2017 р. готівкове обмеження (50 000 грн) між фізичною особою та підприємством (підприємцем)

протягом одного дня застосовується не за товари, роботи та послуги, як було раніше, а **при будь-яких розрахунках**, крім окремо зазначених у [п. 2.3 Положення № 637](#).

1. Контролюють податківці.

Вони ж штрафують — накладають **адміністративний штраф за ст. 163-15 КпАП (від 1700 до 3400 грн, у разі повторного притгнення — ще більше).**

Оштрафувати можуть як одержувача, так і платника готівки.

Поза зоною дії штрафу тільки звичайні фізособи.

2. 2 місяці рятують.

Строк давності за таким штрафом — 2 місяці з моменту здійснення понадлімітного платежу (ст. 38 КпАП).

Податківці вважають інакше — 2 місяці з моменту виявлення під час перевірки, але це неправильно, тому вони в судах програють

Прощення кредиторської заборгованості підприємця

У разі якщо кредитором здійснено прощення основної суми боргу, то з метою оподаткування сума такого анульованого боргу вважається додатковим благом і включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку та оподатковується ПДФО і ВЗ

Це якщо єдинник втратив статус свій

Вартість таких послуг включається до доходу платника єдиного податку у звітному періоді, в якому досягнуто домовленість щодо прощення заборгованості.

Операції з продажу нерухомості ФОП

Досить популярним в останні роки стала практика податківців донараховувати фізичній особі ПДФО у разі продажу цією особою більше трьох власних об'єктів нерухомості.

Що відбувається?

Фізична особа придбала або отримала у дарунок об'єкти нерухомості. З часом вирішила цю нерухомість продати, оформивши нотаріально засвідчені угоди та сплативши при цьому ПДФО.

Однак якщо проданих об'єктів нерухомості більше двох, то податківці вважають це підприємницькою діяльністю, оскільки здійснюється систематично та з метою отримання прибутку

Тобто податківці, аналізуючи декларації, які подані фізичними особами, та/або інформацію з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, здійснюють перевірки платників та виносять податкові повідомлення-рішення, якими донараховують окрім ПДФО і військового збору також ЄСВ, ПДВ, застосовують штрафні санкції за нездійснення реєстрації податкових накладних та ін.

Дія цього підпункту не поширюється на ФОП, які надають посередницькі послуги з купівлі, продажу, оренди та оцінювання нерухомого майна (група 70.31 КВЕД ДК 009:2005)

Також здійснюють діяльність з виробництва, постачання, продажу (реалізації) ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння.

Такі фізичні особи – підприємці належать виключно до третьої групи платників єдиного податку, якщо відповідають вимогам, встановленим для такої групи.

В якому випадку власні кошти внесені рахуються доходом ФОП

До суми доходу платника єдиного податку включається вартість безоплатно отриманих протягом звітного періоду товарів (абзац перший п. 292.3 ст. 292 ПКУ).

Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі,

Дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) (абзац перший п. 292.6 ст. 292 ПКУ).

Дохід визначається на підставі даних обліку, який ведеться відповідно до ст. 296 ПКУ (п. 292.13 ст. 292 ПКУ).

Суму готівки, яка на момент внесення уже була врахована в обліку та при цьому в платіжному документі зазначено призначення платежу – виручка за певний період

Тоді така сума готівки повторно не включається до доходу звітного податкового періоду платника єдиного податку за умови сплати єдиного податку з цього доходу.

Літнє кафе. Нюанси.

Насамперед відзначимо, що власне термін «літній майданчик» у нормативних документах ви не знайдете.

Згідно з п. 1.3 Порядку № 2027 влаштовуються з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, встановлені тимчасово без улаштування фундаменту, не є капітальними спорудами та можуть функціонувати протягом строку, визначеного **у паспорті прив'язки**, який отримують відповідно до Порядку № 244

Відповідно до п. 3.1 Порядку № 2027 підставою для розміщення відкритих (літніх) майданчиків є оформлений в установленому порядку **інформаційний талон**. Це документ що підтверджує факт сплати пайової участі на підставі відповідного договору, передбаченого Порядком № 56

Інформаційний талон оформлюється щороку та діє з 1 травня до 31 жовтня відповідного року.

Крім того, не варто забувати про дотримання правил громадського порядку в населеному пункті та житловій зоні, наприклад жива музика на літньому майданчику в певні вечірні години їм суперечитиме.

Літній майданчик у формі № 20-ОПП та Реєстрі платника ЄП

Один з обов'язків платників податків — повідомляти про об'єкти оподаткування, об'єкти, пов'язані з оподаткуванням і через які провадиться діяльність, контролюючі органи за основним місцем обліку (пп. 8.1, 8.2 Порядку № 1588

Для цього вони подають ф. № 20-ОПП протягом 10 р. дн. після реєстрації, створення чи відкриття об'єкта. Причому потрібно повідомити і про нову відкриту терасу (власну чи орендовану), через яку здійснюватиметься діяльність (код типу об'єкта — 323, найменування — «майданчик»

Позбавлення спрощенки та як повернутись на неї

Згадаємо у яких випадках ми
злітаємо з єдиного податку?

Ваші варіанти...

Причини:

1. Борг на 1 число кварталу більше як 1020 грн
2. Ведення діяльності по незареєстрованим КВЕД;
3. Перевищення ліміту доходу;
4. Недотримання ліміту співробітників;

Як повернутись до ЄП?

ФОП, яка на початок року була платником єдиного податку та перейшла на сплату інших податків і зборів (загальну систему оподаткування) з 01 квітня, 01 липня або 01 жовтня, не може повернутись у поточному році на спрощену систему оподаткування, оскільки така особа вже скористалась своїм правом на застосування спрощеної системи оподаткування у поточному році.

Разом з тим, така фізична особа може перейти на спрощену систему оподаткування з 1 січня наступного року за умови відповідності вимогам ст. 291 ПКУ.

Реєстрація суб'єкта господарювання як платника єдиного податку здійснюється шляхом внесення відповідних записів до реєстру платників єдиного податку (п. 299.1 ст. 299 ПКУ).

У разі відмови у реєстрації платника єдиного податку контролюючий орган зобов'язаний надати протягом двох робочих днів з дня подання суб'єктом господарювання відповідної заяви письмову вмотивовану відмову, яка може бути оскаржена суб'єктом господарювання у встановленому порядку. (п. 299.5 ст. 299 ПКУ).

Як повернути собі статус платника єдиного податку?

Повернутися на спрощену систему після втрати статусу можливо буде тільки після закінчення 4-х кварталів після "виправлення" помилки, через яку Ви втратили статус.

До речі, однією з великих неприємностей при втраті статусу платника єдиного податку, є можливі штрафи за незастосування РРО.

Адже за умови, коли суб'єкт переходить на загальну систему, а оборот у нього при цьому більше мільйона в рік - використання РРО є обов'язковим.

Ваші запитання?

